

[Vesterager.]
denne Prøve. Men det er en af de Ting, der kan forhandles om i Udvalget, det er ikke af saa afgørende Betydning her ved første Behandling at faa Svar paa, hvorledes man fra de forskellige Sider vil se paa dette Spørgsmaal.

Med Hensyn til de særlige Fag i de to sidste Aar er jeg noget ængstelig for, at den foreslaaede Ordning ikke skal blive til Fordel for den store Mængde af Skoler paa Landet, hvor vi har Enelærere eller maaske to Lærere. I det hele taget er der jo en Mængde Enelærerembeder her i Landet, og jeg tror derfor, det vil blive nødvendigt at fastholde, at der ogsaa er en Linie, der uddanner Eleverne i de ganske almindelige Skolefag, saadan som vi har det for Tiden, saa de vil være i Stand til at gaa ind i et Enelærerembede fuldt uddannede i de Fag, som der i særlig Grad trænges til.

Om man vil have nogen Fagdeling ved Siden af, skal jeg ikke nærmere udtale mig om, men det maa være saadan, at der er en virkelig almindelig Uddannelse, som fastslaar, at de er blevet uddannet og dygtiggjort til en Lærergerning ude omkring i disse almindelige Enelærerembeder, og jeg er ikke vis paa, at det ved nærmere Undersøgelse vil vise sig at være en Vinding for disse Elever, at de har valgt en af disse to Faggrupper, som her omtales.

Hvad angaar de private Lærerskoler, kan jeg henholde mig til, hvad den ærede Ordfører for Venstre udtalte.

Med Hensyn til § 16, hvor der tales om Tilsyn med Statens Lærerskoler, skal jeg udtale, at vi maa fastholde vort Krav om, at der ogsaa skal være et gejstligt Tilsyn. Saa længe vi har Forbindelsen mellem Skole og Kirke, og saa længe det er saaledes, at en stor Del af Lærerne gaar ind ogsaa i kirkelig Tjeneste, maa vi fastholde, at den Form for Tilsyn, vi har nu, hvorefter Biskopperne har Ret til at føre Tilsyn med Seminarierne, opretholdes.

Hvad angaar den videregaaende Læreruddannelse ved Statens Lærerhøjskole, betyder det foreliggende Lovforslag jo et yderligere Tillæg til Undervisnings- og Uddannelsesstiden. Den ærede Ordfører for Venstre var inde paa, at man særlig skulde lægge Vægt paa et Aars Undervisning dér og saa muligvis — saadan forstod jeg det ærede Medlem — nøjes med en 3-aarig Uddannelsesetid. Jeg tror dog ikke, at det vil være heldigt at gaa denne Vej, og jeg kan heller ikke tænke mig, det vil være muligt at overkomme det for Lærerhøjskolen.

Jeg kan godt se det berettigede i, at Eleverne bliver flyttet, saa at de ikke kommer til at gaa en 4—5 Aar paa det samme Sted, men det kan vi sikkert ikke komme bort fra under de nuværende Forhold. I det hele taget maa man jo, hvis jeg maa indskyde den Bemærkning, erkende, at man stadigvæk søger at binde denne Uddannelse og Undervisning ganske umaadelig skarpt, idet man stadig fastsætter, at saa og saa mange Aar skal man bruge til at lade sig uddanne som Lærer. Ved alle andre Undervisningsinstitutioner, alle andre Eksaminer har man Frihed, dér kan man tage sin Undervisning i nogle Maanedre, hvor man kan faa den, men her skal man være bundet til at blive et bestemt Sted 4—5 Aar. Og hvis man ikke underkaster sig denne Prøve — og det kan godt være en Prøve at skulle blive dér i saa mange Aar —, kan man i det hele taget ikke godt faa Lov til at gaa op til Lærereksamen.

Jeg er ikke saa sikker paa, at det i det lange Løb vedblivende vil være formaalstjenligt at opretholde saa strenge Bestemmelser. Men foreløbig maa vi jo bøje os, og derfor var den Tanke mig ikke saa fremmed, som blev fremsat af den ærede Ordfører for Venstre, at bryde af efter de 3 Aar ved Seminariet og saa lade et Aars Tillæg ved Lærerhøjskolen træde i Stedet for det fjerde Aar.

Men saa tror jeg nok, der maa oprettes en særlig Skole, en Skole, hvor Eleverne altsaa skulde afslutte deres Uddannelse, og hvor Arbejdet var lagt saadan til Rette, at de virkelig afsluttede med en Prøve, saa at man kunde faa Vished for, at den Tid virkelig blev brugt til Uddannelse med det Formaal for Øje at blive Lærer i Folkeskolen.

Jeg er i Modsætning til det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen ikke saa begejstret for at blive ved at udvide og lægge et Aar til, uden at man faar konstateret, hvor meget der virkelig udrettes og opnaas. Jeg synes, at det vilde være rimeligt, at Eleverne, naar det koster saa meget for Staten, ogsaa underkaster sig en virkelig Prøve, saa at man kunde faa konstateret, at Tiden var brugt til virkelig Uddannelse og Dygtiggørelse, at det ikke blot var nogle Forelæsninger og Foredrag, de havde hørt, men at de virkelig havde uddannet sig skolemæssigt og kundskabsmæssigt set.

Med disse Bemærkninger skal jeg slutte; vi har nu saa mange Gange gennemdrøftet denne Sag, og jeg tror derfor, det vil være formaalstjenligt, at vi tager fat i Udvalget og ser, hvordan vi dér kan forhandle os til